

Charismatická církev

Nigel Page-Jones, England

Oživení

Proroctví jsou v charismatické církvi běžná. Některá proroctví byla vyslovena i nade mnou a týkala se mé role v nadcházejícím probuzení. To bylo před 25 lety. Tehdy jsem byl mladý a vnímavý a byl jsem nadšený vyhlídkou, že budu součástí hnutí, které něco změní, ale teď, když se na to dívám zpětně, jsem možná chtěl jen zapadnout a cítit se dobře. Charismatické hnutí na takové nejistoty apeluje. Proroctví se nikdy nenaplnila. Možná to byla moje chyba; možná jsem nevystupoval správným způsobem a s dostatečnou vírou.

Pocit selhání je překvapivě běžný v církevním hnutí, které o sobě tvrdí, že je založeno na pozitivitě a svobodě. Součástí přitažlivosti pro nově příchozí je příslib spokojenějšího života a doslova zbrusu nové zářivé kariéry v Božím království se zaručeným uspokojením z práce. Postupem času se však pro nás všechny ukázalo, že naše původní naděje a sny byly nespelnitelné více, než jsme očekávali. Charismatická církev v podstatě slibuje to, co nemůže splnit. Mnohé přitahuje, ale stejně tak mnohé zklame, protože sliby se v průběhu let nevyhnutelně rozplynou. Vinu za to nesou ti, kteří nakonec ztratí naději. Je to geniální plán, který některým přináší mnoho finančních zisků.

Byli jsme součástí charismatického hnutí mnoho let, než jsme začali pochybovat o jeho teologii. Pro některé čtenáře to může být překvapivé, ale domnívám se, že to není příliš neobvyklé. Církev je složitá. My jsme komplikovaní. Jako potřební lidé se často více zajímáme o pocit sounáležitosti než o otázky biblického učení.

Jeden přítel mi doporučil jednu knihu a já jsem si ji koupil v naději, že se mi podaří znovu probudit staré nadšení. V průběhu let jsem přečetl mnoho knih. Na krátkou dobu mi přinesly dobrý pocit, ale brzy jsem na ně zapomněl. Když se ohlédnu zpět, otřesu se nad špatnou teologií, kterou tyto knihy obsahovaly. Ani jednou jsem si žádnou knihu neověřil podle Bible, ale spíše jsem se staral o to, aby se dobře četla. Jakákoli kniha, která o sobě tvrdila, že je křesťanská, mi byla dost dobrá, zvláště když ji doporučila církev. Dobrým příkladem byla kniha *The Shack*, které se prodaly miliony výtisků navzdory její citové manipulaci, mystice a příšerné teologii.

Tato nová kniha, která mi byla doporučena, pojednávala o probuzení na konci času. Bylo to téma, které mě zaujalo, ale pro které jsem v Bibli začínal nacházet jen málo důkazů. Podtrhával jsem si části knihy, které mi byly podezřelé, a brzy se na mnoha stránkách objevil inkoust. Učili mě, že jsme na hřebeni největšího probuzení všech dob, které nakonec předznamená Ježíšův druhý příchod, a tato kniha mi najednou ukázala absurditu této víry. Tvrzení byla přinejlepším spekulativní a ve skutečnosti Bible hovoří spíše o odpadnutí než o probuzení na konci času.

Očekávání nadcházejícího probuzení je v charismatické církvi hluboce zakořeněno. Je to událost, při níž se budou dít stejné zázraky jako o Letnicích, ale tentokrát v ještě větším měřítku, kdy bude Duch Boží vylít po celém světě takovým způsobem, že zástupy lidí přijmou Ježíše jako Pána a Spasitele. Na počátku 90. let 20. století se většina charismatických církví hlásila k vzrušujícímu hnutí známému jako "Torontské požehnání", které slibovalo naději na konečné probuzení. Byly hlášeny projevy jako uzdravení, vysvobození a vidění. Církev z celého světa vysílaly své služebníky do Toronta, aby "chytili oheň" a přinesli ho domů. Brzy jsme poslouchali vyprávění těch, kteří se nedávno vrátili z Toronta a byli přímými svědky událostí. Když vyprávěli o projevech, jichž byli svědky, vzbuzovalo to v nás, kteří jsme jim naslouchali, očekávání a naději. Bylo nám řečeno, že to je víra, která se v nás probouzí. Slova mohou být neuvěřitelně přesvědčivá. Většina z nás touží být součástí něčeho, zvláště když je to prezentováno jako Boží hnutí, které by změnilo celý svět pro společné dobro.

Když se řečník blížil ke konci, s chutí jsme se zapojili. Spěchali jsme dopředu v naději, že k nám Bůh osobně promlouvá, když nám předává "slova poznání". Lapači byli rozmístěni za první řadou, aby nedošlo ke zranění. Byli jsme vyzváni, abychom prostě vypnuli mozek a přijímali. Většina první řady padla, když se kolem nich proplétal služebník a vyvíjel malý tlak na čelo nebo břicho, a přesto většina tlaku vycházela z nás samotných. Padat "v Duchu svatém" vypovídalo něco o Božím pomazání na našich životech. Pověst je důležitá. Nikdy nevypadalo dobře být jediným, kdo zůstal stát.

Při jedné konkrétní příležitosti jsem přesvědčil přítele, aby se zúčastnil setkání. Sám sebe popisoval jako ateistu, ačkoli se také velmi zajímal o New Age. Rozhodně nevěděl nic o fenoménu pádu dozadu pod vlivem nadpřirozené síly, jinak známém jako "zbití v duchu". Jakmile jsme dorazili, byl nadšeně přivítán jako nově příchozí. Během několika vteřin jsem se podíval za sebe a uviděl tohoto přítele na podlaze obklopeného davem, který se tvářil docela spokojeně. Byl jsem naprosto ohromen. Byl to nepopíratelný důkaz působení nadpřirozené moci. Znovu zdůrazňuji, že tento přítel o podobných událostech předem nic nevěděl. Dokonce i ostatní vypadali mírně zaraženě, protože nebyly patrné žádné známky vědomí. Teprve po několika minutách se můj přítel probral. Později jsem se ho zeptal, co se stalo. Popsal zážitek jako deku, která ho zahálila "vlnami lásky". Nakonec zážitek nepřinesl žádné ovoce, přestože jsem se mu následně snažil vysvětlit evangelium. Zůstal zmatenější než kdy předtím. Jako svědek události jsem zůstal oklamán více než kdy jindy.

Během těchto delších bohoslužeb se odehrávalo nespočetné množství scén, které byly fascinující nejen po lidské stránce, ale ještě více po stránce duchovní. Nikdy jsme pořádně nevěděli, co se děje, ale v podstatě jsme předpokládali, že Bůh je v pohybu a používá tajemné způsoby, které přesahují naše chápání. Toto vzrušující období trvalo snad dva roky, než se věci nakonec vrátily k normálu. Mnozí v té době již církev opustili. To asi nebylo překvapivé, protože opět byly dány sliby, které však nebyly splněny. Všechny řeči o zázracích, které měly vést k Ježíšovu druhému příchodu, vyprchaly a mezitím se vlastně nic nezměnilo. Ti z nás, kteří stále zůstávali součástí církve, upínali své naděje k dalšímu probuzení, které jistě brzy přijde a předznamená Ježíšův návrat, tentokrát skutečný.

Navzdory mému nyní hlubokému cynismu vůči "torontskému požehnání" chápu, proč s ním církevní představitelé přišli. Jejich současníci postupovali podobně. Potvrzení pro své jednání nacházíme v lidech kolem nás. Navíc si jako vedoucí a pečovatelé o stádo mysleli, že toto takzvané hnutí Ducha svatého skýtá naději na velký prospěch pro všechny zúčastněné. Vedoucí se řídili svou intuicí, jak nejlépe uměli, ale nakonec jim chybělo rozlišování. A těm z nás, kteří vedoucí slepě následovali, chybělo rozlišování také. V konečném důsledku se Bůh tohoto takzvaného nad-

přirozeného hnutí neúčastnil a nikdo nebyl bez viny. Podvod je mocný.

Dary Ducha

Bůh i dnes uzdravuje a koná zázraky, ale nyní věřím, že dary Ducha popsané v Novém zákoně již nejsou církvi k dispozici. Ke konci Pavlovy služby začaly mizet. Od novozákonních dob se sice objevily nějaké výskyty, ale byly vzácné a měly by být považovány za výjimečné.

Zdá se, že jádrem této debaty je otázka jazyků. Charismatická církev učí, že dar jazyků je dostupný i dnes a je považován za důkaz přijetí Ducha svatého nebo za "zapečetění" křesťanství. V důsledku toho se vždy objevují pochybnosti o těch křesťanech, kteří nemluví jazyky. To se často nevyjadřuje, ale vždy se z toho usuzuje.

Ačkoli je to už téměř 30 let, jasně si vzpomínám, jak jsem po výzvě k modlitbě u oltáře předstoupil před kazatele, aby se modlil, abych dostal dar jazyků. Podle něj to bylo nutné ke spasení. Ten zážitek byl rozhodně nadpřirozený. Ve skutečnosti se často během doby služby objevovaly skutečné pocity, jako je teplo šířící se tělem nebo chvění. V tomto případě si vzpomínám, že mi do mysli přicházela nová slova. To pokračovalo i v dalších dnech a brzy jsem byl schopen s lehkostí spojit větu z cizích slov.

Možná to zní jako zvláštní vyznání, když nyní věřím, že dar jazyků přestal existovat. Je možné, že zde působily psychologické faktory nebo démonická činnost, ale ať už byl důvod jakýkoli, nevěřím, že tento zážitek pocházel od Ducha svatého. Zmiňuji se o tom v zájmu upřímnosti.

Nikdy nebylo slíbeno, že dary Ducha, které se objevily o Letnicích a krátce poté, budou působit po neomezenou dobu. V charismatických kruzích se hodně mluví o tom, že jazyky jsou nebeským jazykem daným pro výroky soukromých modliteb, ale dnešní absence jazyků v podobě srozumitelných jazyků by jistě měla tento dar zpochybnit pro dnešní dobu jako celek. Bible nikdy neztotožňuje spasení s darem jazyků. Spása je bezplatný dar nesmrtelnosti, který je nabízen všem a který je umožněn Ježíšovou poslušností na kříži a vírou v evangelium o Království. O jazycích se hovoří v několika novozákonních pasážích, které nikdy nenaznačují, že by byly podmínkou spasení.

Počáteční vzrušení z jazyků rychle vyprchalo; začalo se opakovat a nudit. Problém je však v tom, že charismatická církev dává dar jazyků do přímé souvislosti s vlastní spiritualitou. Přiznat, že tato zkušenost omrzela, znamená přiznat špatný duchovní stav, nebo že dokonce naše spása sama visí na vlásku. To je další časovaná bomba, která tiká v charismatické zkušenosti. Jakmile počáteční nadšení ze zkušenosti vyprchá, nakonec se vrátí zpět a vyvolá pochybnosti a rozčarování.

Po jazycích byli lidé povzbuzováni, aby se snažili získat vynikající dary prorocství a uzdravování. Církev učila, že tyto dary se udělují dotykem a modlitbou, takže kdykoli nějaký řečník prohlásil, že má takové dary, často se hrnuly do popředí v naději, že nám budou uděleny tytéž dary. Často se ozývaly výrazy jako "dvojnásobný podíl" v souvislosti s Eliášem, který žádal o dvojnásobné pomazání Eliáše. Tyto dary posilovaly pocit duchovnosti a důvěryhodnosti. Ti, kdo se za nás modlili, byli často označováni jako "výčepní Ducha svatého", což je fráze původně určená jihoafrickému Rodney Howard-Brownovi, který si rychle získal mezinárodní pověst člověka, který působil pod vlivem mocného nadpřirozeného pomazání.

Moje vzpomínka na prorocství v církvi byla taková, že bylo poměrně obecné. Někdy se objevovala prorocství, že Bůh chce vylít požehnání na město nebo že nás Bůh všechny miluje. Konkrétní prorocství byla určena mně osobně jako novému křesťanovi, což oslovilo mou potřebu potvrzení. Všechna se ukázala jako zavádějící.

V době torontského požehnání a krátce po něm došlo k mnoha pokusům o osvobození lidí od démonů. Moje osobní zkušenost s tímto "osvobozováním" je taková, že často vedlo ke zmatku, zejména u nových křesťanů. Nikdy poté nedošlo k žádnému rozpoznatelnému ovoci nebo zlepšení. Pouze pravda obsažená v Písmu, jak ji zjevil Duch svatý, může skutečně obnovit naši mysl a přinést trvalou svobodu. Bohužel mnozí z nás měli jen velmi omezené znalosti Písma.

Strávili jsme také mnoho hodin svazováním teritoriálních duchů nad naším městem, což někdy trvalo až do pozdních večerních hodin. O významu této činnosti byly napsány populární knihy a všeobecně se věřilo, že pokud se podaří tyto teritoriální duchy úspěšně spoutat (jak se o tom zmiňuje Mat 16:18-19), bude město získáno pro Ježíše. V lepším případě to byla

ztráta času, v horším případě se jednalo o oddávání se nebezpečným praktikám.

Zaměření na sebe

Charismatické hnutí propaguje mnoho stejných témat jako hnutí New Age, ale v křesťanském jazyce. Obě hnutí se zaměřují spíše na jednotlivce a potenciální "vnitřní sílu" než na Boha. V některých extrémnějších charismatických kruzích se bez ostychu učí, že jsme bohové a že součástí naší křesťanské cesty je vzestup k vyššímu poznání této pravdy. Většina učení se však spokojuje s jemnějším přístupem, který zdůrazňuje naši schopnost uskutečňovat věci prostřednictvím osobní úrovně víry. Jazyk se možná posunul od "boha v sobě" k "víře v sobě", ale obě poselství hrají přímo do stejného New Age příběhu o víře v sebe sama a sebeposílení.

Z dlouhodobého hlediska je výsledkem zmatek, zklamání a nelibost. Někteří návštěvníci církve bojují až do hořkého konce a nejsou schopni si připustit, že původní sliby se nikdy nenaplní. Jiní jsou upřímnější a přiznávají, že byli podvedeni. Následuje pocit osvobození. I oni se cítí být podvedeni Bohem, kterému již nedůvěřují. Ve skutečnosti však byl Bůh od samého počátku představován špatně. Neuvědomují si rozsah satanovy infiltrace církve a následně se snaží Boha znovu definovat podle svých vlastních podmínek. Populární řečníci, jako je Rob Bell, tento liberální přístup podporují knihami, jako je *Love Wins* (Láska vítězí). Slovo "láska" se běžně stává náhradou za slovo "Bůh", jakmile tato cesta osvobození začne. Nic netušící bývalý charismatik jednoduše přechází z církevního systému se skrytými vlivy New Age do pohanského systému se zjevnými vlivy New Age. Oba systémy vedou ke stejnému falešnému bohu "já".

Nikde jinde není tento vzorec zřetelnější než v knize Barbary Brown Taylorové s názvem *Learning to Walk in the Dark* (Naučit se chodit ve tmě). Po letech strávených v zavedené církvi byla z tohoto systému rozčarovaná. Soucítím s ní. Barbara vypráví o svých dnech naprosté temnoty, kdy už nebyla schopna věřit v Boha, kterého jí církev každé nedělní ráno představovala. Nakonec ztratila naději a cítila se ztracená v temnotě, dokonce se styděla. Pak začala přijímat "temnotu své duše". Velká část knihy se snaží tuto temnotu přirovnat k něčemu prospěšnému a útěšnému, dokonce k něčemu, co by mělo být samo o sobě uctíváno. Barbara popisuje církevní systém jako "slu-

neční", tedy vztahující se ke slunci, které je zdánlivě jasné a plné naděje. Je to obraz křesťanství, jak jej vykresluje charismatická církev. Barbara pak hovoří o "lunární" víře. Ta má více společného s Měsícem, protože se mění a ubývá podle její nálady a okolností.

Barbara se pohybuje od jednoho falešného systému víry k opačnému, od zdánlivého světla ke krajní temnotě, od slunce k měsíci. Netuší, že se jedná o dvě strany téhož hnutí New Age, obě patří Satanovi, jehož plány jsou rafinovanější, než si dokáže představit.

Skutečnost, že si můžeme vybrat mezi dvěma stranami, nemusí nutně znamenat svobodu. Často jde jen o falešnou dichotomii, kterou vidíme v mnoha aspektech společností, ale především v církvi a politice. Naše svoboda vybrat si stranu nás může vést k přesvědčení, že rozhodujeme sami o sobě, ale ve skutečnosti satan řídí obě strany téhož příběhu, který je nám předkládán.

Skutečnou svobodu nalezneme v Bibli pouze tehdy, když ji čteme s čerstvým pohledem a pokorným srdcem, mimo církevní indoktrinaci a vyznání víry.

Bůh nikdy nesliboval snadný život. Ježíš zemřel mučivou smrtí na kříži. Mnoho apoštolů bylo umučeno. Desetitisíce lidí zemřely při zničení Jeruzaléma v roce 70 n. l., po němž následovalo mnoho dalších úmrtí až do Konstantina. Stejný vzorec pokračoval i v temném středověku a poté při pronásledování valdenských a albigenských. Dále následovali mučedníci reformace a oběti těch, kteří se účastnili Velkého probuzení.

Zklamala nás církev, a ne Bůh. Podle Bible by křesťané měli počítat s tím, že budou všemi odmítáni a nenáviděni, někdy pravděpodobně i samotnou církví. Jakým právem viníme Boha z neštěstí, depresí, nemocí nebo dokonce ze samotné smrti? Takové zkušenosti by nás neměly vést k novému definování Boha ani ke zkoumání "temnoty" jako součásti nové "měsíční víry". Jako křesťané máme jedinou naději: vzít Ježíše za slovo, tedy že pokud budeme činit pokání, pak budeme účastníky budoucího království (Mk 1:14-15; Dan 7:18, 22, 27), které Bůh jednoho dne udělí Ježíši i nám jako naše dědictví. Vkládejme do toho všechny své naděje a mezitím buďme připraveni na těžkosti všeho druhu.